

de in deze nota voorgestelde werkwijze wordt gevraagd om een individueel (potentieel) DBFM-project telkens aan het veiligheidsplafond te toetsen wanneer een beslissing op het niveau van de Vlaamse Regering wordt gevraagd. Hierbij wordt rekening gehouden met andere projecten/programma's die reeds tot contractsluiting zijn gekomen of waarvoor de gunningsbeslissing al is genomen ('lopende projecten'). Voor de volledigheid wordt ook een overzicht gegeven van de projecten/programma's waarover reeds een principiële beslissing is genomen omtrent de mogelijke DBFM-uitvoering.

Door deze werkwijze wordt een betere opvolging van het veiligheidsplafond mogelijk en is het voorzichtigheidsprincipe legislatuuroverschrijdend gegarandeerd.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Artikel 3 van het decreet grote projecten en programma's bepaalt dat de initiatiefnemende entiteiten van alle grote projecten en programma's zoals gedefinieerd in artikel 2, punt 5° en 6° van dit decreet vóór de definitieve uitvoeringsvorm wordt vastgesteld een **verplicht onderzoek** dienen uit te voeren om na te gaan welke alternatieven er zich aandienen en welke de meest passende uitvoeringsvorm is.

Bovendien moet nagegaan worden welke financiële impact het project of het programma op korte en lange termijn op de begroting zal hebben, en moet er een inschatting gemaakt worden van de budgettaire haalbaarheid van het project of het programma. Het resultaat van dat onderzoek wordt **in een verslag opgenomen**.

Artikel 4 van het decreet grote projecten en programma's introduceert een zogenaamd **veiligheidsplafond voor beschikbaarheidsvergoedingen**. Dit artikel wil tegemoet komen aan de wens om de vrije beleidsruimte te beschermen tegen een overmatig gebruik van langlopende PPS-projecten en de daaraan verbonden beschikbaarheidsvergoedingen.

Er wordt een **dubbele drempel** vooropgesteld voor het aangaan van engagementen inzake beschikbaarheidsvergoedingen die beoogt te vermijden dat de lopende beschikbaarheidsvergoedingen substantieel zouden intereren op de toekomstige vrije beleidsruimte van de betrokken **beleidsdomeinen** en de **Vlaamse overheid als geheel**.

Concreet wordt dit in **Art. 4** van het decreet grote projecten en programma's als volgt geformuleerd:

De Vlaamse Regering kan, met behoud van de toepassing van artikel 3, nieuwe grote projecten of grote programma's alleen initiëren en realiseren via DBFM-projecten als vooraf aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

1° de uitvoering van het grote project of grote programma heeft niet tot gevolg dat de toekomstige vrije beleidsruimte van het beleidsdomein of de beleidsdomeinen in kwestie langdurig op substantiële wijze wordt ingeperkt. Van een dergelijke inperking is sprake als door het project of het programma ten minste vijf opeenvolgende jaren meer dan 60 procent van de vereffeningskredieten per programma van het beleidsdomein of de beleidsdomeinen in kwestie zou worden besteed aan de betaling van beschikbaarheidsvergoedingen;

2° de uitvoering van het grote project of grote programma heeft niet tot gevolg dat de toekomstige vrije beleidsruimte van de geconsolideerde Vlaamse begroting langdurig op substantiële wijze wordt ingeperkt. Van een dergelijke inperking is sprake als door het project

//

Om te kunnen oordelen of aan de voorwaarden van artikel 4 van het decreet grote projecten en programma's wordt voldaan, zal de prognose van toekomstige beschikbaarheidsvergoedingen concreet worden afgezet tegen respectievelijk:

- De geconsolideerde ESR-uitgaven van de Vlaamse begroting zoals ingeschreven bij de meest recente begrotingsaanpassing of begrotingsopmaak
- De ESR-aanrekenbare vereffeningskredieten van het beleidsveld waarin het project dat voorwerp is van een nota aan de Vlaamse regering zich bevindt.

Om een betere indicatie te krijgen of het volume aan te betalen beschikbaarheidsvergoedingen substantieel zal interen op de toekomstige beleidsruimte van de beleidsvelden van de betrokken beleidsdomeinen en de Vlaamse overheid als geheel, kunnen (toekomstige) beschikbaarheidsvergoedingen bijkomend afgetoetst worden aan de totaal geraamde ESR-aanrekenbare vastleggingskredieten per beleidsveld van één of meerdere beleidsdomeinen of van de Vlaamse begroting uit de meest recente begrotingsronde (BO of BA).

Vereffeningskredieten (VEK) zijn nl. de bedragen die tijdens het begrotingsjaar kunnen worden vereffend uit hoofde van vastgestelde rechten voortvloeiend uit voorafgaandelijk of gelijktijdig vastgelegde verbintenissen (vastleggingskredieten). Vereffeningskredieten worden daarbij steeds aangedreven door vastleggingskredieten. De vastleggingskredieten (VAK) zijn de kredieten tot beloop waarvoor tijdens het begrotingsjaar verbintenissen ten laste mogen worden gelegd. Veranderingen in vastleggingskredieten kunnen voornamelijk toegeschreven worden aan concrete beleidsbeslissingen. De evolutie van deze verhouding wordt daarom dus best ook opgenomen in het artikel 3 verslag dat als bijlage wordt toegevoegd aan de nota's aan de Vlaamse Regering.² Ook wanneer kan verwacht worden dat de VEK's van een specifiek beleidsveld of de Vlaamse overheid in haar geheel in de voorzienbare toekomst significant zullen wijzigen is dit relevante informatie die mee genomen moet worden.

Deze werkwijze kan een indicatie geven of in de toekomst al dan niet aan de voorwaarden van artikel 4 van het decreet grote projecten voldaan wordt. Het is echter onmogelijk om zeker te zijn dat de voorwaarden in een tijdshorizon van 30 jaar gerespecteerd blijven. De informatie die opgenomen wordt in de nota aan de Vlaamse regering en in het verslag zoals bedoeld in artikel 3 van het decreet grote projecten en programma's moet de Vlaamse regering wel in staat stellen een onderbouwde beslissing te nemen.

Het gebruik van 'een speciaal daartoe bestemd vereffeningskrediet'

Tot op heden heeft de Vlaamse Regering nog geen gebruik gemaakt van een speciaal daartoe bestemd vereffeningskrediet'. Bijgevolg vallen alle huidige PPS-projecten onder het veiligheidsplafond van het beleidsveld van hun respectievelijke beleidsdomein of de beleidsdomeinen.

De Vlaamse Regering behoudt zich evenwel steeds het recht om in de toekomst de beslissing te nemen om de beschikbaarheidsvergoedingen van een project of programma aan te rekenen op een speciaal daartoe bestemd vereffeningskrediet. In de daaropvolgende BBT's dient dit ook expliciet aangegeven en omschreven te worden.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

² Zie hiervoor de informatienota van het Departement Financiën en Begroting over hoe dergelijk verslag er kan uitzien.

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Voorliggende nota brengt geen budgettaire impact voor de Vlaamse overheid met zich mee. Het advies van de Inspectie van Financiën werd bekomen op 13/04/2022. Het begrotingsakkoord werd bekomen op 25/05/2022.

B. ESR-TOETS

De ESR-toets is niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

4. VERDER TRAJECT

In deze nota worden duidelijke en eenduidige richtlijnen vastgelegd om de bepaling en aftoetsing van het veiligheidsplafond voor beschikbaarheidsvergoedingen op het niveau van de Vlaamse overheid en op het niveau van de beleidsvelden binnen de beleidsdomeinen te operationaliseren.

Voor het veiligheidsplafond op het niveau van de beleidsvelden van een beleidsdomein zal daarenboven meer duidelijkheid moeten komen over de definitie van ‘een speciaal daartoe bestemd vereffeningskrediet’. Idealiter wordt dit als een nieuw concept uitgewerkt zodat de uitsluiting van een project of programma onderbouwd beargumenteerd kan worden. Het lijkt aangewezen om bij de uitwerking van eventuele criteria hiervoor voldoende aandacht te besteden aan afstemming met de uitgavennorm die momenteel nog in ontwikkeling is.

Een extracomptabele monitoring zal bovendien noodzakelijk blijven om een overzicht te krijgen van de toekomstige beschikbaarheidsvergoedingen op lange termijn zowel van lopende projecten als van projecten die een principiële goedkeuring hebben ontvangen. Er zal hiervoor verder worden ingezet op een grondige vergaring en verdeling van informatie binnen de context van de bestaande rapporteringen.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- Om bij de toetsing aan de voorwaarden van artikel 4 van het decreet grote projecten en programma’s gebruik te maken van de geconsolideerde ESR-uitgaven van de Vlaamse begroting en de ESR-aanrekenbare vereffeningskredieten van de relevante beleidsvelden - zoals ingeschreven bij de meest recente begrotingsaanpassing of begrotingsopmaak.
- Om naast het veiligheidsplafond op basis van ESR-aanrekenbare vereffeningskredieten ook het plafond op basis van ESR-aanrekenbare vastleggingskredieten te monitoren.
- Om de vereiste gegevens die nodig zijn om de toetsing van de potentiële impact van een nieuw DBFM project of programma op het veiligheidsplafond mogelijk te maken in te

schrijven in omzendbrief 11. Op die manier kan een goede monitoring van het veiligheidsplafond worden verzekerd.

- Om een groeitrajec op te starten om de opvolging en de toetsing van artikel 4 van het decreet grote projecten en programma's correct op te volgen.
- Om zich het recht toe te eigenen om door middel van een Beslissing van de Vlaamse Regering aan te geven welke beschikbaarheidsvergoedingen zullen aangerekend worden op een speciaal daartoe bestemd vereffeningskrediet zoals bedoeld in artikel 4 van het decreet grote programma's.
- Dat wanneer gebruik wordt gemaakt van een speciaal daartoe bestemd vereffeningskrediet zoals bedoeld in artikel 4 van het decreet grote projecten en programma's, dit expliciet in de daaropvolgende beleids- en begrotingstoelichtingen (BBT's) moet vermeld worden.
- De minister bevoegd voor Begroting te belasten met het beschikbaar maken van een informatienota met betrekking tot de opmaak van een evaluatieverslag zoals bedoeld in artikel 3 van het decreet grote projecten en programma's.
- Voorlopig geen andere overeenkomsten -gesloten tussen een publiekrechtelijke en een privaatrechtelijke partij en waarbij de privaatrechtelijke partij wordt vergoed door de betaling van beschikbaarheidsvergoedingen- onder het toepassingsgebied van artikel 4 van het decreet grote projecten en programma's te brengen.

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE

